

Anders

Ja

D66

Verkiezingsprogramma afdeling Hellendoorn

Gemeenteraadsverkiezingen 2010

Het gaat om mensen

Uitgangspunten:

D66 is een sociaal liberale partij, die zich inzet voor een duurzame maatschappij.

D66 gaat uit van de vrijheid, ontplooiing en verantwoordelijkheid van mensen zelf.

D66 is solidair met mensen, die onvoldoende voor zichzelf kunnen opkomen.

Anders Ja D66

Voorwoord Alexander Pechtold

Ik ben blij dat u dit verkiezingsprogramma leest. Dat u de tijd en moeite neemt om u te verdiepen in de ambities, plannen en ideeën van D66. Graag maak ik van deze mogelijkheid gebruik om onze prioriteiten met u te delen. Toe te lichten waarop wij in de komende periode onze energie gaan richten.

D66 kiest voor vernieuwing omdat het nodig is. Nederland is een mooi en welvarend land. Maar ook een land dat heeft stilgestaan, terwijl de wereld veranderde.

Een land dat belangrijke beslissingen te lang voor zich uitgeschoven heeft. Een land dat vraagt om verandering. Om een nieuw perspectief, een stip aan de horizon. Niet angstig voor de toekomst, maar optimistisch. Vol vertrouwen in de eigen kracht van mensen. Wij durven te kiezen, en inderdaad, daarmee zetten wij ons af tegen het grijze gemiddelde en de huidige politiek van stilstand. Wij hebben een alternatief, een eigen ambitieuze vernieuwingsagenda. Een agenda om Nederland een voortrekker en baanbreker in de 21e eeuw te maken. Een agenda waarmee wij volmondig 'Ja' zeggen tegen de uitdagingen en kansen van morgen.

In maart kunt u uw stem weer laten horen. Dan kunt u kiezen voor vernieuwing. Dan bepaalt u hoe uw gemeente er uit gaat zien. Daar moet de verandering beginnen. Dicht bij huis. In uw gemeente, uw wijk, uw straat. Want na meer dan 10 jaar ervaring in de lokale politiek als gemeenteraadslid, wethouder en burgemeester, weet ik dat de meeste van uw ergernissen en ongemakken daar worden opgelost. Ook in uw gemeente staan gemotiveerde en deskundige D66-kandidaten klaar om vol optimisme de verandering vorm te geven.

In dit verkiezingsprogramma vindt u onze voorstellen daarvoor, passend in onze vernieuwingsagenda. Met 5 kernpunten: werken, kennis, duurzaamheid, wonen en kwaliteit van de overheid.

Het belang van lokale verkiezingen

De vernieuwingsagenda van D66 zal niet zonder slag of stoot gerealiseerd worden. Dat doen we samen met u. Voor, tijdens en na de verkiezingen. D66 vertrouwt op de kracht van het lokaal bestuur. Voor heel veel zaken is lokaal maatwerk beter dan regels uit Den Haag. Sterk lokaal bestuur vraagt ook om vernieuwing. Krachtige gemeenten, met heldere verantwoordelijkheden en bijpassende middelen, meer inspraak en verantwoording, meer gekozen bestuurders. En kleinschalige voorzieningen, met de menselijke maat. U vindt verderop in dit verkiezingsprogramma meer over onze plannen in Hellendoorn. Ik wilde deze kans gebruiken om die lokale plannen in een bredere context te plaatsen. Ook dit programma vormt een belangrijke bouwsteen in onze vernieuwingsagenda. Ik vraag u de plaatselijke D66 kandidaten dan ook te steunen en op 3 maart 2010 D66 te stemmen.

Alexander Pechtold, Fractievoorzitter D66 in de Tweede Kamer

Besturen in Hellendoorn

D66 wil dat de afstand tussen het bestuur en de inwoners klein is.

De inwoners moeten niet alleen politieke interesse kunnen tonen, maar ook feitelijk invloed kunnen uitoefenen op het bestuur van de gemeente.

Zij moeten het gevoel hebben serieus genomen te worden. Dit bevordert de betrokkenheid, bij het creatief zoeken naar oplossingen.

Bestuurders moeten niet alleen luisteren, maar ook feitelijk bereid zijn om met de informatie en de inbreng iets te doen. De inwoner dient ook geïnformeerd te worden wat er met zijn inbreng wordt gedaan.

Het is de primaire taak van de lokale overheid om inwoners te helpen.

Ambtenaren helpen inwoners, de gemeenteraad en het college bij het ontwikkelen en uitvoeren van het vastgestelde beleid. Ambtenaren zelf bepalen geen beleid.

Alleen als deskundigheid niet binnen de gemeente aanwezig is, wordt beperkt externe deskundigheid ingehuurd. Aanwezige deskundigheid dient gebruikt en gewaardeerd te worden.

Duidelijk moet worden gemaakt wat ieders rol, taak en functie is. Een ieder draagt zijn of haar verantwoordelijkheid; de individuele inwoner, de gemeenschap, de gemeenteraad, het college en de ambtenaren. Het dualisme moet niet alleen met de mond worden beleden, maar ook feitelijk worden toegepast.

D66 verwacht van het bestuur van de gemeente besluitvaardigheid, slagvaardigheid, duidelijkheid en efficiëntie. Democratisch genomen besluiten worden niet steeds weer ter discussie gesteld en zij worden zo snel mogelijk uitgevoerd

Van de inwoners verwacht D66 betrokkenheid en het nemen van verantwoordelijkheid; dat geldt ook voor nieuw – ingezetenen.

D66 wenst meer openheid en inzicht over hetgeen namens de gemeente in de Regio Twente wordt besproken en besloten.

Uitwerking:

Invoeren Gemeentelijke Ombudsman.

Effectiviteit en efficiency. Schaalvergroting door middel van samenwerking met andere (gemeentelijke) overheden, mits democratisch gecontroleerd en stuurbaar. Te denken valt aan bijvoorbeeld ICT projecten, centrale administratie.

Instellen van een “e-mail inspraak en informatie centrum” (communicatie met burgers) met een in te stellen “raads-mailbox”. Het informatieverkeer kan vervolgens doorgesluisd worden naar de betrokken raadsleden. Dit kan ook met het instellen van een Klanten Contact Centrum (KCC)

Dorpsraden (c.q. plaatselijke belangen) meer zeggenschap verlenen en budget verstrekken onder voorwaarde dat de bestuurlijke invulling van deze raden democratisch verloopt en gedragen wordt door de bevolking. Deze raden dienen dan financiële verantwoording af te leggen aan de gemeenteraad.

Een college met drie wethouders is voldoende voor deze gemeente.

Duidelijk moet worden gemaakt wat het doel is van een bijeenkomst van de gemeente met burgers; informatie, opinievorming en/of inspraak.

Leefomgeving in Hellendoorn

Voor het welbevinden van mensen is hun leefomgeving van groot belang.

Dit geldt zowel voor de bebouwde als voor de niet bebouwde leefomgeving.

Niet alleen een aantrekkelijke verhouding tussen natuur en bebouwde omgeving is daarbij van belang, maar ook de beperking van overlast door verkeer, lawaai, luchtverontreiniging en andere overlast.

Hellendoorn heeft in vergelijking met andere gemeenten nu al redelijke tot zeer aantrekkelijke leefomgeving.

De ontwikkelingen in de agrarische sector, de economie van ons land en onze streek, de voortschrijdende kennis over ons milieu en de wijzigende wensen van burgers vragen om weloverwogen en verstandige besluiten.

Het behoud, de ontwikkeling en het beheer van groen, ruimte en waar mogelijk schoonheid in de bewoonde omgeving, vereisen visie en het maken van keuzes.

Ontwikkelingen in de agrarische sector hebben grote gevolgen voor het platteland. De invloed van de lokale overheid op deze agrarische ontwikkelingen is weliswaar bescheiden maar niet onbelangrijk.

Uitwerking:

De gemeente moet goed luisteren en ruimhartig reageren op klachten die de komende jaren zullen ontstaan door de uitvoering van de “grootschalige projecten”.

De toegang tot de dorpskernen en de overgangen van de natuur naar de dorpskernen zijn kwetsbaar en dienen beschermd en gekoesterd te worden. Waar nodig en mogelijk dienen zij verfraaid te worden. (toegangen naar Nijverdal)

Bevoorrading van winkels aan de Grotestraat met vrachtwagens zorgt voor opstoppingen voor het verkeer. Daarom wil D66 bevoorrading van winkels vanaf een centraal distributiedepot laten onderzoeken.

D66 wil de ontwikkeling van vitale gezinsbedrijven in de landbouw bevorderen en daarmee een vitaal platteland en vitale kleine kernen. De vestiging van mega veehouderijbedrijven is een ernstige bedreiging voor het behoud van een vitaal en leefbaar platteland. D66 wil daarom de vestiging van dergelijke bedrijven in onze gemeente ontmoedigen.

Zandwegen in natuurgebieden zoals de Sallandse Heuvelrug zouden uitsluitend gebruikt moeten worden door voetgangers, fietsers en bestemmingsverkeer. Ouderen en gehandicapten moeten wel de mogelijkheid houden om te kunnen recreëren in het gebied.

Onnodige verlichting gedurende de nacht dient voorkomen te worden. Alleen veiligheid is daarbij een voldoende belangrijk argument.

Langparkeerders in de Dorpsstraat in Hellendoorn zorgen voor veel overlast. Hiervoor moet een oplossing komen.

Wonen en werken in Hellendoorn

wonen

De samenstelling van de Hellendoornse bevolking is aan verandering onderhevig: meer senioren, zelfstandig wonende jongeren en één-oudergezinnen. De gemeente moet daarom kunnen inspelen op veranderende woonwensen.

Om het woningaanbod aan te passen aan de wensen van de huidige en toekomstige bewoners van de gemeente dienen de bevolkingssamenstelling en woningwensen goed in kaart te worden gebracht en te worden bijgesteld.

Betrokkenheid en creativiteit van inwoners met betrekking tot hun woonomgeving moet bevorderd en benut worden. D66 vindt dat de gemeente burgers moet ondersteunen bij de inrichting van hun leefomgeving. Regelgeving en ambtenaren moeten daarbij helpen en niet belemmeren.

Het bestuur moet bereid en in staat zijn om zich vooral door de woonbehoeftes en woonwensen te laten leiden. De belangen van projectontwikkelaars en de mogelijkheden voor de gemeente om op korte termijn inkomsten te verwerven, dienen daaraan ondergeschikt te zijn.

De vitaliteit en toekomst van de kleine kernen en buurtschappen op het platteland weegt zwaar bij het maken van woon en werk beleid.

De gemeente ondersteunt, zo veel mogelijk, alle vormen van openbaar vervoer, die de bereikbaarheid en daarmee de leefbaarheid van kleine kernen en buurten bevorderen.

Uitwerking:

Het aanwezig blijven van zoveel mogelijk voorzieningen (winkels, bibliotheek enz.) in de kleine kernen dient, waar mogelijk, ondersteund te worden.

Het bestuur moet de voorkeur geven aan levensloopbestendig bouwen met grote nadruk op energiezuinigheid en duurzaamheid. Bijvoorbeeld: grote bestaande gebouwen (complexen) omvormen tot wooneenheden voor meerdere huishoudens met een gezamenlijk gebruik van faciliteiten.

Aan het minimum percentage groen in een wijk mag niet getornd worden, zowel in oude als in nieuwe woonwijken.

(Doordat bij het ontwikkelen van woonwijken geprobeerd wordt zo veel mogelijk grond uitgeefbaar te maken, blijft er soms weinig openbare ruimte over. Soms wordt dan groen ingeleverd.)

jongeren

Ook voor jongeren moet het aantrekkelijk zijn om in Hellendoorn te wonen en leven.

De jeugd moet meer betrokken worden bij de ontwikkelingen in onze gemeente. Eventuele plannen moeten ook door jeugdorganisaties en door jongerenwerkers besproken en van commentaar voorzien kunnen worden.

Sociale netwerken voor de jeugd moeten een warme ontvangst en positieve belangstelling kunnen verwachten van het gemeentebestuur. Of het om sport, cultuur, levensovertuiging of recreatie gaat, maakt daarbij niet uit.

Daartoe moeten er voldoende mogelijkheden zijn voor de jeugd om zich te ontspannen en elkaar te ontmoeten. Daarmee streven wij er naar om de overlast door jongeren deels te voorkomen.

Uitwerking:

Het Honk vervangen door een ruimte in het centrum. Na een overgangperiode wordt, als er voldoende draagvlak blijkt te zijn bij de jongeren en de omgeving, deze ruimte permanent gemaakt.

werk

D66 wil dat het nadrukkelijk gemeentelijk beleid wordt om voor ondernemers een aantrekkelijke vestigingsplaats te zijn.

Bij het bepalen van beleid op het gebied van werkgelegenheid dienen de hoeveelheid arbeidsplaatsen, de kwaliteit van de arbeid en de duurzaamheid van deze arbeid een groot gewicht te krijgen.

Bedrijven worden bij hun ontwikkeling door de gemeente vooral snel en goed geholpen.

De bereikbaarheid en exploitatie van de industrieterreinen moet door de gemeente worden bevorderd en geoptimaliseerd.

De gemeente Hellendoorn biedt aan burgers en ondernemers een aantrekkelijk en duidelijk vestigingsbeleid, met als doel een aantrekkelijk, gevarieerd en compleet aanbod van winkels en diensten.

De gemeente Hellendoorn wil voor toeristen een aantrekkelijke bestemming zijn. Toerisme genereert werkgelegenheid en inkomsten en het zorgt voor levendigheid.

Zorgzaam Hellendoorn

zorg

De gemeente Hellendoorn wil uitblinken in het zorg geven aan burgers die daar behoefte aan hebben.

Ook is het de wens van D66 dat deze gemeente blijft uitblinken in veiligheid.

De zorg moet zo geregeld zijn dat de zorgontvangers kunnen (blijven) rekenen op kwaliteit en overzichtelijkheid van de geleverde hulp.

Mensen met een beperking hebben het recht om volledig mee te doen aan de samenleving

Vrijwilligers, mantelzorgers en professionele zorgverleners dienen de ruime waardering en ondersteuning te krijgen die zij verdienen. Deze gemeente heeft gelukkig een lange traditie in “noaberschap” en onderlinge hulpbereidheid: dit moeten we koesteren.

Uitwerking:

Bij de uitvoering van de wet WMO dient de kwaliteit van de ondersteuning prioriteit te hebben; niet het beheersen van de kosten. De WMO raad dient democratisch te worden samengesteld met een hoge inbreng van de gebruikers.

In het centrum van Nijverdal en straks op het nieuwe Dunantplein behoren geleidelijnen te worden gerealiseerd volgens de landelijke richtlijnen, zoals op het NS station. Dit is op dit moment niet het geval. Ook dient er gehandhaafd te worden door de politie dat er geen obstakels op de geleidelijnen worden geplaatst. (fietsen, reclameborden)

veiligheid

Veiligheid bestaat uit feitelijke veiligheid en het gevoel van veiligheid.

Veiligheid is niet alleen de verantwoordelijkheid van de overheid, maar vooral van de burgers zelf. Veel energie dient daarom door de lokale overheid te worden gestopt in die bewustwording (veiligheid-educatie op scholen) en het stimuleren van burgers om keuzes te maken voor hun eigen veiligheid.

Tolerantie betekent niet onverschilligheid. Het betekent onderling begrip en dialoog.

Door de gemeente en maatschappelijke organisaties zal veel energie moeten worden gestopt in dat onderscheid.

Inwoners moeten weten dat zij voor hun veiligheid altijd bij de overheid en het politieapparaat terecht kunnen.

De zichtbare aanwezigheid van politie, wijkagenten, stadswachten en parkeerwachten met bevoegdheden, op straat verhogen het gevoel van veiligheid en de feitelijke veiligheid.

Ook de inrichting van de leefomgeving heeft grote invloed op (het gevoel van) veiligheid.

Verkeersveiligheid heeft in de gemeente hoge prioriteit. Er zal daarom niet op bezuinigd worden.

gezondheid

De gemeente Hellendoorn ziet er op toe dat er een compleet, toegankelijk en goed aanbod is van dienstverlening in de gezondheidszorg.

Als er twijfels zijn over gezondheidsrisico's voor mensen en dieren, die het gevolg kunnen zijn van het toelaten van vestiging van bedrijven, worden die risico's niet genomen. (Het voorzorgprincipe)

Uitwerking:

Het gemeentebestuur moet blijven pleiten voor een breed aanbod van medische en paramedische voorzieningen voor de burgers. Een aanbod dat in overeenstemming is met het inwoneraantal van onze gemeente.

Cultuur, recreatie en sport in Hellendoorn

cultuur

Gelukkig kent de gemeente Hellendoorn een goed culturaanbod zowel op professioneel als op amateurniveau.

Het actief of passief bezig zijn of genieten van cultuur is van groot belang voor het welbevinden van heel veel burgers.

Culturele manifestaties hebben een samenbindend, stimulerend en ontspannend effect op de gemeenschap.

Het kan voor inwoners en ondernemers een reden zijn om zich in onze gemeente vestigen. Ook kan het onze toeristische aantrekkelijkheid vergroten.

Om jongeren te leren van cultuur te genieten is cultuureducatie, een ruim en gevarieerd aanbod en ruimte voor nieuwe inbreng van groot belang.

D66 vind de mogelijkheid om van cultuur te kunnen genieten geen luxe voor enkele mensen maar een recht van iedere inwoner.

recreatie

De mogelijkheden om te kunnen recreëren zijn in onze gemeente gelukkig ruim aanwezig. Inwoners, bezoekers en bedrijven waarderen onze gemeente om de vele mogelijkheden.

Ook voor recreatie geldt dat het niet gaat om een luxe voor enkelen maar dat het een belangrijke behoefte van velen is.

Bij het ondersteunen van recreatie en toerisme, dienen het eigen karakter van de dorpen, de streek en de natuur zo veel mogelijk benadrukt, benut en beschermd te worden.

sport

Deelname aan sport en beweging moet voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk zijn. Voor zowel de lichamelijke als de geestelijke gezondheid van zowel jong als oud is dit van eminent belang.

Voorkomen moet worden dat ondersteuning vanuit de gemeente zich concentreert op een beperkt aantal sporten en sportbeoefenaren.

Sportaccommodaties dienen veilig bereikt te kunnen worden.

Uitwerking:

De gemeente ondersteunt en stimuleert alle vormen van samenwerking tussen sportverenigingen.

Er worden goede en veilige fietsverbindingen aangelegd tussen woonkernen en sportaccommodaties.

Opgroeien en ouder worden in Hellendoorn

Voor kinderen is veiligheid op straat en in de wijken van het grootste belang.

In vrijheid en veiligheid kunnen opgroeien is iets dat wij alle kinderen toewensen.

De mogelijkheid om je te kunnen blijven ontwikkelen en om mee te doen aan de samenleving is voor iedereen wenselijk.

Daartoe is het van belang dat er een breed en goed schoolaanbod is dicht in de buurt.

Kinderopvang dient laagdrempelig en voldoende aanwezig te zijn. De gemeente steunt initiatieven die er toe leiden dat er meerdere aanbieders en meer ruimte beschikbaar komen.

De mogelijkheid voor scholing en educatie moet goed, laagdrempelig en gevarieerd aanwezig zijn voor alle burgers ongeacht leeftijd, vooropleiding en culturele achtergrond.

Inwoners met een taal-, lees- of leerachterstand moeten gestimuleerd worden om gebruik te maken van de educatiemogelijkheden. Ze moeten gewezen worden op de mogelijkheden die er zijn.

Uitwerking:

De gemeente ondersteunt initiatieven voor samenwerking tussen scholen en kinderopvang, bij voorkeur georganiseerd in zogenaamde brede scholen.

Inburgering: D66 wil dat naast de inburgeringscursussen actief taalcursussen worden aangeboden aan nieuwkomers in de gemeente die het Nederlands nog niet (voldoende) machtig zijn.

Van aanwezige bereidheid, deskundigheid en ervaring bij inwoners (jong en oud) moet zo veel mogelijk gebruik gemaakt worden.

Waar dat mogelijk is moet de lokale overheid er aan bijdragen dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

Voor ouderen geldt dat voorwaarden gecreëerd moeten worden waardoor deze groep zolang mogelijk en naar tevredenheid kan participeren in de maatschappij.

Uitwerking:

Bij het opstellen van de ouderen beleidsnota dient er een hoge inbreng te zijn van senioren zelf.

Financiën van de gemeente Hellendoorn

D66 eist sluitende begrotingen op middellange termijn en wijst een stijging die groter is dan de inflatie af.

De begrotingen van de gemeente Hellendoorn dienen gebaseerd te zijn op betrouwbare en zekere inkomsten en niet op vermoedelijke, verwachte of gehoopte inkomsten.

Als de gemeente door economische omstandigheden genoodzaakt wordt om ingrijpend te bezuinigen, dan moet vooral bezuinigd worden op kostenposten die echt grote effecten sorteren. Met de “kaasschaaf” langs posten en postjes schuiven heeft vooral symbolische waarde. Ook het verhogen van bijvoorbeeld de OZB en andere leges hebben maar een beperkt effect.

De grootste kostenposten vormen de kosten van het besturen van de gemeente. Daar is dus het grootste effect te behalen. Een moderner en goedkoper ambtelijk apparaat vormen, kan er toe leiden dat gemeentelijke taken kritisch moeten worden gezien en heroverwogen.

Het kan echter ook leiden tot veel ruimte in de begroting als de economische omstandigheden verbeteren. Deze financiële ruimte kan vervolgens worden aangewend voor het maken van nieuw beleid.

Financiële ondersteuning van activiteiten, door burgers en instellingen ondernomen, dienen voor een omschreven aantal jaren te worden toegezegd.

Het effect van de financiële ondersteuning moet op afgesproken momenten worden geëvalueerd.

Voor toegekende subsidies geldt hetzelfde. Met dien verstande dat subsidies nadrukkelijk bedoeld zijn om activiteiten van de grond te tillen en op gang te helpen.

Wordt een door subsidie ondersteunde activiteit wel belangrijk gevonden en breed gedragen, maar kan deze activiteit uiteindelijk toch niet zonder gemeentelijke financiële steun voortbestaan, dan moet structurele steun overwogen worden.

Gemeentelijke tarieven moeten, indien zij sterk afwijken van wat landelijk gebruikelijk is, uitgelegd en toegelicht worden.

De opbrengst van berekende tarieven dienen aangewend te worden voor het beleidsterrein waarvoor het geld geheven wordt.

Uitwerking:

Er wordt ruimte in de begroting gemaakt voor nieuw beleid door het ambtelijk apparaat van de gemeente Hellendoorn moderner en goedkoper te maken.

Het inhuren van uitzendkrachten en externe expertise moet tot een minimum worden beperkt, samenwerken met buurgemeentes kan kosten besparen en aanwezige expertise kan zo goedkoop worden gedeeld.

D66 wil dat de bijdrage aan de kosten van de regio Twente kritisch worden gezien.

D66 is van mening dat onze gemeente ook door 3 wethouders kan worden bestuurd.